

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **P. B.,** zast. JUDr. Markem Nespalou, advokátem se sídlem Vyšehradská 421/21, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční arbitr,** se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1, proti nečinnosti žalovaného v řízení sp. zn. FA/SR/ZP/696/2017, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2019, č. j. 8 A 111/2018 - 77,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2019, č. j. 8 A 111/2018 - 77, **se ruší.**

II. Řízení o žalobě **se zastavuje.**

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

IV. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši **1 000 Kč**, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Marka Nespaly, advokáta se sídlem Vyšehradská 421/21, Praha 2.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se podanou žalobou domáhala ochrany proti nečinnosti žalovaného ve věci vedené pod sp. zn. FA/SR/ZP/696/2017, o návrhu žalobkyně proti společnosti Česká pojišťovna, a. s., jehož podstatou je požadavek na určení absolutní neplatnosti smlouvy investičního životního pojištění a na vydání bezdůvodného obohacení. Řízení bylo zahájeno dne 26. 6. 2017, dále žalovaný vyzval žalobkyni k odstranění vad návrhu, čemuž žalobkyně vyhověla, avšak žalovaný byl nadále nečinný. Dne 22. 11. 2017 upozornila žalobkyně žalovaného na jeho nečinnost a vyzvala ho k odstranění nečinnosti a k vydání nálezu v zákonné lhůtě. Dle názoru žalobkyně shromáždil žalovaný podklady nutné pro

rozhodnutí v okamžiku, kdy žalobkyně odstranila vady návrhu, tedy dne 15. 8. 2017. Měl proto ve věci vedené pod sp. zn. FA/SR/ZP/696/2017 vydat nález bez zbytečného odkladu, nejpozději do 13. 11. 2017.

[2] Rozsudkem ze dne 15. 1. 2019, č. j. 8 A 111/2018 - 77 (dále jen „napadený rozsudek“), Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobě vyhověl, uložil žalovanému povinnost vydat do 90 dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o návrhu žalobkyně a zaplatit žalobkyni náklady řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobkyně

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Namítá, že městský soud pochybil, když o žalobě meritorně rozhodl dne 15. 1. 2019, přestože dne 14. 1. 2019 vzala žalobkyně svou žalobu zpět. Městský soud byl tak povinen řízení o žalobě zastavit. V době vydání napadeného rozsudku sice rozhodující senát o zpětvzetí žaloby nevěděl, nicméně dozvěděl se o něm ještě před nabytím právní moci, proto měl městský soud rozsudek podle § 96 odst. 2, věty druhé, zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušit a řízení zastavit. Jestliže tak neučinil sám, pochybil, a napadený rozsudek by měl být zrušen, neboť nerespektuje vůli žalobkyně. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v plném rozsahu zrušil.

[4] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že žalobu vzala zpět, neboť měla obavy z nepříznivého rozhodnutí městského soudu na základě znalosti jeho rozhodovací praxe. Protože se domnívala, že žalobu soud odmítne pro nepřípustnost, vzala ji zpět. Následné rozhodnutí městského soudu ve prospěch žaloby žalobkyni upřímně překvapilo. Současně uvedla, že v uvedené věci žádnou „odměnu za zastupování“ nepožaduje.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] V nyní posuzovaném případě je nesporné, že žalobkyně ještě před vyhlášením rozhodnutí městskému soudu doručila zpětvzetí žaloby. Do dispozice rozhodujícího senátu se však tento úkon žalobkyně nedostal včas, proto městský soud o žalobě rozhodl meritorně, přestože měl řízení zastavit. Nejvyšší správní soud ověřil na č. l. 52 spisu městského soudu, že zpětvzetí žaloby bylo soudu doručeno ještě před vydáním napadeného rozsudku.

[8] I městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvádí, že správně mělo být řízení o žalobě zastaveno, nicméně již nemá prostředky, jak by své rozhodnutí mohl sám odstranit. Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že městský soud pochybil, když

nepostupoval podle § 96 odst. 2 o. s. ř. a napadený rozsudek sám nezrušil spolu se zastavením řízení. Jak městský soud v bodě 32 napadeného rozsudku správně uvedl, toto ustanovení se vztahuje na situaci, kdy žaloba byla vzata zpět až poté, co soud rozhodl. Zejména však užití tohoto ustanovení odporuje výslovné úpravě obsažené v s. ř. s., proto jej nelze na základě § 64 téhož zákona aplikovat. Dle § 37 odst. 4 s. ř. s. lze vzít návrh zpět, dokud o něm soud nerozhodl, přičemž dle § 49 odst. 10 je soud vázán vyhlášeným rozsudkem. Naproti tomu úprava obsažená v o. s. ř. umožňuje vzít návrh zpět až do právní moci rozhodnutí a je tak vystavena na odlišné koncepci. Podpůrné, a nadto analogické, užití § 96 odst. 2 o. s. ř. v soudním řízení správním tak není možné. I ve vztahu k § 96 odst. 3 o. s. ř. Nejvyšší správní soud vyslovil, že jej v soudním řízení správním nelze použít, neboť postup správního soudu při zastavení řízení pro zpětvzetí návrhu ve správním soudnictví je upraven samostatně a úplně (viz rozsudek ze dne 31. 5. 2011, č. j. 1 As 47/2011 - 75).

[9] Přestože městský soud nemohl postupovat podle § 96 odst. 2 o. s. ř., je nepochybné, že napadený rozsudek neobstojí, neboť žalobkyně vzala žalobu zpět, a soudu tak chyběla podmínka pro vydání meritorního rozhodnutí ve věci. Jedním z projevů zásady dispoziční, která ovládá řízení před správními soudy, je možnost navrhovatele disponovat řízením nebo jeho předmětem. Navrhovatel tedy může i vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (§ 37 odst. 4 s. ř. s.). Pokud tak učiní, musí soud řízení zastavit. V tu chvíli již nelze rozhodnout jiným způsobem.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Vzhledem k tomu, že městský soud žalobu projednal, byť ji vzala žalobkyně zpět, Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než napadený rozsudek pro zmatečnost zrušit a současně zastavit řízení o žalobě podle § 47 písm. a) ve spojení s § 110 odst. 1 s. ř. s., neboť již v řízení před městským soudem byl dán důvod pro zastavení řízení.

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno. S ohledem na vyjádření žalobkyně, která uvedla, že žalobu vzala zpět pro obavy z neúspěchu ve věci (nikoliv z důvodu pozdějšího chování odpůrce), nejde o situaci, kdy by měla žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení vůči stěžovateli.

[12] Vzhledem k tomu, že řízení o žalobě bylo zastaveno, vrací se podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zaplacený soudní poplatek snížený o 1 000 Kč. Citované zákonné ustanovení sice podmiňuje vrácení soudního poplatku zastavením řízení před prvním jednáním, resp. ve smyslu § 10 odst. 5 zákona o soudních poplatcích před vydáním rozhodnutí ve věci samé, tato ustanovení je však třeba aplikovat analogicky i na situaci, kdy vydání rozhodnutí ve věci samé bylo kasačním soudem zrušeno, protože řízení o žalobě mělo být zastaveno namísto rozhodnutí ve věci samé. Žalobkyně zaplatila za správní žalobu soudní poplatek ve výši 2 000 Kč (č. l. 24 spisu městského soudu). Jelikož soudní poplatek se v případě zastavení řízení pro zpětvzetí návrhu vrací snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč, bude žalobkyni vrácen

zbytek soudního poplatku ve výši 1 000 Kč ve lhůtě podle § 10a zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. března 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu